

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сант.

Офанзива у Добруци

— Макензен се повлачи —

Лондон, 2. октобра.

Кореспондент „Моринг Пост“ телеграфише своме листу:

„Румунско-руске трупе предузеле су офанзиву у Добруци и напредују нагло. Непријатељ је одбачен за преко 25 миља, и ако је давао огорчен отпор. Лево крило непријатељско држа се још у околини Расове, а десно се повукло за 25 миља. Трупе на центру уз макле су нешто мање.

Бугари су претрпели врло велике губитке, будући веома изложени бомбардовању.

Генерал Макензен није успео да се одржи на уском појасу земље, чија је шарина само 30 миља. Његов фронт је сад значајно проширен. Румунске трупе, потпомогнуте акцијом руских монитора, доминирају Дунавом.

«Тајмс» саопштава од свог кореспондента са румунског фронта:

«Руско румунска офанзива на фронту Добруче обновљена је од прекјуче и дала је одмах сјајних резултата. Непријатељски фронт знатно је поколебан. Напад на целом фронту извршен је после јаке артиљеријске припреме. Непријатељ се нагло повлачи, нарочито на десном крилу и центру. Повлачење се може сматрати као нов Макензенов пораз. Непријатељски губитци су огромни. Детаља још нема.»

МОДЕРНИ ХУНИ

У току досадашњег ратовања својим многобројним противправним и варварским поступцима Немачка је највукла на себе гнев и презирање целог света, па следствено и свих неутралних земаља. Дивљаштва на бојним пољима, покољ и пустош у крајевима, кроз које су немачке трупе пролазиле, пиратерија на мору, најодвратнија пропаганда по неутралним земаљама — све то разочарало је и изазвало против Немачке чак и народе, који су се пре рата дивили немачкој „култури“ и симпатисали немачком народу. Нема може бити народа у свету, коме Немачка није у ма коме погледу на нела зла. Њени сумарени, нападали су и потапали по морама трговачке бродове свих земаља. Путници свих народности налазили су неумитну смрт у морским таласима.

Охоли кајзер, сматрајући да он може све и да за њега нема казнe, окружен кликом усијаних пангерманиста издавао је налоге да се на борбеним фронтовима непријатељ без поштеде убија, да се мирно становништво капаши, градови и села пале и руше, а да се на морима развије сумаренски рат без обзира на боје застава, које се лепршају на бродовима. Кајзерове наредбе привођене су у дело и док се свет

гнушао и зграњавао злочинима ових модерних „Хуна“, док је углед Немачке све дубље падао у блато, дотле

је праведна освета Провијења узимала све одређенији облик. Ратна ситуација мењала се постепено у корист Савезника.

Ова тевтонска тактика кајзерова објашњава се у првој периоди рата силним уображењем и сигурним рачунањем на победу. Немачка је наиме хтела да целим свету покаже, како она не зазире ни од чега будући сигурна да ће она диктирati мир.

Међутим од почетка сјајне офанзиве Брусиловљеве и од како Англо-Французи за добијају све веће успехе на Соми, Немци се беху ујутри. Сумаренски рат био је обустављен, а на борбеним фронтовима дивљаштва су била постала ређа. Почекло се веровати, да је то резултат немачких неуспеха и страх од казне. Међутим

акутна политичка борба у Немачкој између канцелара и пангерманиста објаснила је разлог ове обуставе злочинства. Пангерманисти су најзад однели победу и канцелар се морао повиновати њиховој волји.

Последњих дана обновљени су сумаренски злочини у пуним размерама. У близини америчких обала, у Србии диземноме Мору као и на

немачки сумарени потопили су више Савејничких неутралних бродова, чији су путници и посаде нашли смрт у морским таласима. Обновљени су злочини, који вазију за осветом. Неутралне државе са Америком на челу подигле су гневно и раздражено глас против Немачке, која беша, што је чак и неутралца третирају као побеђену, покушава да се мучки свети, немоћна да појачним путем успостави свој војни углед.

Истовремено са сумаренским злочинима Немачка лансира претње Холандском и другим неутралним државама, трудећи се да силом изнуди њихове симпатије и њихову новчану помоћ. Манир достојан презрења цelog kulturnog света.

Све је то само излив срдите немоћи од стране Немачке. Али, ништа јој то неће помоћи. Освета и казна за сва њена недгла неће изостати. Час суда неумитве правде већ се приближује. Није далеко тренутак, када ће Немачка имати да плаћа све почињене злочине и сва варварства, којих се већ с правом гнуша цело човечанство.

Политичке вести

Атина. — Краљ је потписао указ, којим се одлаже отварање грчког парламента.

Рим. — Агенција Стефани демантује вест да се Италија против интервенције Грчке у европском конфликту.

Вашингтон. — Валсон, после подужег разговора са Лансингом отпутовао је за Индијано-полис где ће држати један политички говор. Он ће се вратити идућег петка и разговараће са г. Жераром, министром Сједињених држава на берлинском двору.

Лондон. — Телеграфишу из Њујорка да је председник Вилсон упутио једну енергичну поту немачкој влади, у којој тражи да се одмах престане са сумаренским ратом у америчким водама.

Лондон. — На последњој седници у парламенту, посланик Утвадот поставио је питање да ли је секретар министарства спољних послова знао да је г. Бријан известио француског министра војног да се Италија енергично противи да Грчка уђе у европски конфликт.

Лорд Чечел је одговорио да

је био упознат са вешћу која се односила на то, али да је био уверен да тако озбиљно питање није могло бити покренуто.

Страна штампа

Офанзива на Соми

«Теглихе Рундшах» (генерал Блуме): «Са војском, која се састоји више од милион Енглеза и Француза, колонијалних трупа свих раса, као и од артиљерије нечувене силине наши непријатељи успели су да продру у наше линије на обема обалама Соме, на ширини од 22 километра. Наши непријатељи имали су преимущество да већ одавно припреме ову офанзиву, а њихова бројна надмоћност омотујила им је стално појачавање трупа у првим линијама. То им допушта, да обнављају своје нападе. Ови напади наилазе срећом на јуначки отпор наших трупа. То објашњава, што Французи за 12 недеља нису више напредовали од 10 км. и што још нису достигли линију Бапом—Перона.

«Тајмс»: «Немачки коминике објављују германску публику. Они садрже мешавину истине, полуистине и лажи. Али факат је, да шефови немачког милитаризма траже начине и изговоре, да прикрију пораз на Соми, који су им задале „мала превира“ енглеска војска и „иссрпени“ Французи. Шта би мислили о овим шефовима политичке странке, народне масе и савезници Немачке, кад би им се ситуација верно саопштила?!

«Дејли Хроникл»: „Англо-Французи доминирају сад потпуно Немцима. Немци морају бити разочарани услед наших сталних успеха. Мерено на миље, наше напредовање није велико, али је несумњиво добивена једна ствар: сигурност победе.“

«Дејли Мел»: «Заузекем велики утврђенак Комбра, Англо-Французи су оставили један од најважнијих успеха овога рата, један од најлепших подвига, који су и кад изведени. Природна утврђеност и отпорност Комбра била је повећана знатно радовима немачким у току 24 месеца.»

Немачке претње

«Хамбургер Нахрахтен»: „Нека се чувају сile Споразума. Оне су газиле уговоре, поморске изјаве и права неутралних. Немачка може од своје стране предузети противмере (да ретка цинизам! уред). Она може секвестрирати вароши окупираних територија, може задржати намирнице док се Споразум не буде свидело да у Немачку допусти увоз намирница и других разних артикула.»

Непријатељ је спречио наш увоз

ПРЕТИПЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 3 франка тромесечно 9 франака,
годишње 36 франака.

ЦЕНА ОГЛАСИМА:
0-20 фран. од петног реда, већ
отпада до погодби. Новац се полаже државни
номесарин и дипломатски заступништви.
Лист излази СВАКИ дан по води
Путују слати преко Краљ Срб. Конзулат
у Солуну.
РУКОВИС СВЕ НЕ ВРАЋАЈУ
Све редакције Коломбо улица бр. 33 Salonique
Поједијни бројеви се могу добити у Солуну код
такмача „Друштво грчке штампе“ ул. Ћулаг роат,
бр. 6, близу главне поште.

и извоз. Немачка, према томе, има права да конфискује све јавне и државне својине. Још више. Немачка задржава право, да уништава својине непријатеља. Немачка само заборавља, да није далеко час, кад ће имати да плаћа све рачуне! (Уред).

Грчка штампа

«Неологос»: Војвода од Декелије!

Г. Филаретос у својој јучерашњој изјави «Ризоспастису», говорећи о краљу, казао је да је овај претпоставио да се спусти на ранг војводе од Декелије. То је врло сртна карактеристика!

Каква штета, међутим, што је дан краљ, који је био тако много вољен од свога народа, губи своју краљевину, и мора се утврђивати у границама атинског Татој!

Али хоће ли у Немачкој бити какво војводство које би примило будуће прогнане краљеве грчке? И хоће ли бити награђене драгоцене услуге учитеље Немачкој? Кажу да је кајзер обећао польску круну. Нека се дакле утеше крувисане главе грчке краљевине. (Број 5. од 29. окт. мес. «Неологос» је један од најстаријих грчких листова. Основан је 1866. у Цариграду. Уређује се врло добро.).

«Македонија»: Плачемо од стида због свега што се збива у Атини. Али се наше сузе даве у океану гнева против виновника. А виновник је на првом месту краљ. Јер је он одобрио да се првше све оне припреме против Споразума. Он је у паници прео војску из унутрашњости у Атину. Без његова одобрења не би оргајали виши официри, који су поред осталога тврдили да ће Грчка напasti Споразум.

Колико су имали право они који су говорили да револуција треба најпре да се окрене против Атине! Пролило би се мало крви, али несрећна држава не би доживела ова унишавања која, ма да се зна коме су намењена ипак тешко падају народној души.

Нека би оно што бива у Атини било знак бразг и кратког рашчишћења ситуације да би се тамо могла сместити Народна Влада. Ово решење очекује грчки народ. Споразум је дужан да послуша његов глас и да не остави недовршено своје дело.

Из истог листа: Грчки престо. Ново пруско схватање: Краљ великодушно сбјављује да је готов свој престо подарити Грчкој.

Као да је он тај престо донео из Данске! Дала му га је Грчка,

која има пуно право и да му га одузме. Јер Грчка неће никада на своме престолу трпети краљеве који бране туђе интересе и који врше издајства према народу. (Број од четвртка 29. пр. м.)

«Фос». Атински режим најзад је у ропни. Предаја флоте изазвање лариске железнице од стране Савезника почетак је спретка. Сад нас се не таче да ли се краљ неће сетити да је био краљ Грка пре него што је постао маршал немачки.

Његови мисли и његове одлуке тичу се сад само њега самог. И без њега ће се народ борити и победити, као што је вишеструко досад ишао путем чисти и дужности и брао лаворике. Ми имамо поуздана у сме се, у успех наше народне борбе, и не сумњамо да је прашарење власти устаничке на престоницу и осталу Грчку само питање од неколико дана.

И за ово дугујемо нову дубоку захвалност Силама заштитницама. Њихова интервенција убрзала је жељено решење, које би пре или после морао предузети устанак, и тако је коначно, како изгледа, избегнут братобилачки судар.

«Нека Алитија». Споразум коначно окреће леђа званичној Грчкој, ставља је под полициски надзор у колико се тиче обезбеђења савезничке војске у Македонији, и прихвате Установе, који представља право ишчезење грчког народа. Пол Луј.

ХАНЦЕЛАРОВ ГОВОР Објава рата Италије и Румуније

15. септембра, ов. г. немачки се Рајхсрат поново састао. Одмах пошто је председник отворио седницу, канцелар је узео реч.

Објава рата Италије.

«Када је, по објави рата Италије Аустро-Угарској наш посланик напустио Рим, ми смо ставили на знање италијанској влади да ће се њене трупе, у борби против Аустријанаца и Маџара, сударити тако исто и са немачком војском.

«Немачке су се трупе бориле на италијанском фронту поред наше браће Аустро-Маџара. И тако је стварно ратно стање са Италијом створено, али формална објава рата није учињена.

Вероватно да је се Италија утешала пред фаталним последицама које би после рата произа-

шиле као резултат за њене економске односе са Немачком. С друге стране Рим би нам радије оставио иницијативу за ову меру или ми нисмо имали никакав мотив да олакшамо улогу Италији.

Непрекидни напори Споразума да одлучи Италију да нам објави рат доказују да је наша тактика била добра.

Више од године дана италијанска је се влада одупирала нављивању, али да би могла ратовати Италија троши енглески угљ и новац. Одлука је изненада изазвана преписком коју Енглеска самоволно врши како над својим савезницима тако исто и над неутралцима и који је народ појачала.

Чак су и италијанске операције на Балкану имале свој утицај на римску владу, свима је познато да би Италија хтела да прошири своју зону уплива на области које природно спадају у сферу грчкога утицаја.

Да не би била искључена са Балканом Италија је сматрала да треба да узме удела у експедицији генерала Сардја. То је и зазвало понова сусрет између италијанских и немачких војника у Македонији.

Тек је тада дошла објава рата Италије Немачкој.

Објава рата Румуније

У исто време и Румунија се придружи нашим противницима.

Наши су се односи са овом земљом пре рата заснивали на савезничком уговору закљученом

прво само између Аустро-Угарске и Румуније, доцније је он проширен пристанком Немачке и Италије.

По овом уговору уговорне су се стране обvezивale да се међусобно помажу својом оружном силом у случају напада трећега без изазивања.

У почетку данашњега рата, краљ Карол био је категорички ишчезење да се Румунија, која од 30 година на овамо дугује тен тралним силама за своју осигурану политичку егзистенцију и за свој огромни напредак, мора придржавати на страни ових сила, не само да испуни закључени уговор него да тако исто спасе част земље. Ипак покојни краљ је видио отказ уговора у факту што Румунија није била извештена о аустро-угарском кораку према Србији и није била припитана по-важом тога. У крунском савету који је био одлучујући покојни краљ није могао да прође са сво-

јим ишчезењем противу владе чији је шеф, не водећи рачуна о постојењу уговору још од почетка био симпатичан Споразуму.

«Ускоро по том краљ умре у след моралних мука (где каква тачна диагноза!) које је претрпео гледајући како Румунија издаје своје савезнике. Од тада се румунска политика под управом министра Братијана састојала у вредњају аранжмана на рачун партије која ће подлећи у свој светској борби, а да Румунија сама не претрпи велике жртве; од тада сва се њена брига састоји да отвори очи на којој ће страни остати дефинитивна победа па да у згодном моменту изабере пренутак и прије тој страни.

У даљем свом говору касцедар се упутио у произвољне прегоставке о времену и условима под којима је закључен уговор између Румуније и Русије, па потом наставља овако:

«Кад у пролеће Русија пређе у офанзиву и кад настаде офанзива на Соми, Братијано помисли да је наступио тренутак слома централних сила. Тада се већ решио да узме удела у плену.

У половини августа Братијано је се био у принципу сложио са нашим противницима. Ипак је он себи задржао право да бира тренутак за интервенцију коју је чинио зависним од извесних војних околности.

«Све је нас дотле краљ уверавао да ће у сваком случају остати неутрална. Па онда наставља:

«Г. Бријан у једном од својих последњих говора хвали достојанствено државе Румуније (смеђ) Политичке околности у којима краљеве речи и речи министара не вреде ништа, бајају сумњиву светлост на идеја слободе, правде и цивилизације који Споразум, вели, да ратује. И као што сам казао, Румунија је од почетка рата чинила своје државе зависним од оцене опште ситуације па да се баци као разбојник на слабијег.

«Али се Румунија вара у погледу војном као што се преварила са својим пријатељима из Споразума у политичком погледу.

»Зар се није веровало да ће се уласком Румуније у рат извршити прекид Турске и Бугарске са нама. Али Турска и Бугарска нису Румунија и Италија

(Врло добро!). Њихова је савезничка верност непоколебљива и на бојном пољу у Добруци она је однела сјајну победу! Толико о политичким догађајима.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париз, 2. октобра.

Јужао од Соме Французи су извршили два напада која су имали славног успеха. Прва је напад био источно од Белоза где су Французи заузели целу већајатељску линију на фронту од 2 километра. У другом нападу Французи су заузели село Гермон, које се налази на 1200 мет. североисточно од Авенкура. Заробљено је врло много војника. Побрјано је до сада 800 војника од којих су 17 официра. На осталом фронту обична канонада.

На фронту у Добруци, наше лево крило одбило је један непријатељски напад. Целокупан број војника који су досад заробљени на фронту износи 14.911.

Заробљено је доста војника и запленjen један митраљез.

На фронту код Оршаве артиљеријска борба.

На јужном фронту дуж Дунава канонада и пушкарање. На више места потопили смо лађице са бугарским војницима који су хтели прећи на нашу обалу да плачкају.

На фронту у Добруци, наше лево крило одбило је један непријатељски напад. Целокупан број војника који су досад заробљени на фронту износи 14.911.

Руско-румунска победа

Букурешт, 2. окт.

Руско-румунске су трупе однеле сјајну победу у Добруци над непријатељем и одбациле га за 25 километара у назад.

Непријатељ је претрпео огромне губитке.

Борбе на Соми

Париз, 2. окт.

„Хаавасова Агенција“ саопштава:

»Немачки губитци у последњим борбама на Соми страховити су. Бојна поља пропртрана су лешевима, нарочито између Берни и Вермандовилера француске трупе заузимале су одређене им објекте певајући Марсельезу. Извесни француски елементи прећи су ивице Алекура.

Немци признају свој пораз. Њихов коминике бележи повлачење или га објашњава стратешким разлогима.«

Румунске операције

Париз, 2. окт.

Аустријски званични извештаји потврђују да њихова офанзива после првих успеха наилази на врло озбиљне тешкоће. Румунско се повлачење до границе извршило у највећем реду. Ни на једном месту непријатељ није успео да преће границу. Очекују се велика руска појачања. Једна мисија француских официра, коју води генерал Бертоне стави ће скоро на румунски фронт.

У будуће ће се сви огласи примати у уредништву.

ФЕЉТОН

Ставе у Немачкој

— Са пута једног неутралца. —

(2)

Берлин.

Берлин, септ. 1916. г.

Разговарао сам са преко педесет радника, посетио сам места где се скупљају, пивнице где се седеши са чашом пива од 15 пфенинга радник остаје дубоко до вечери уздачеши у своја плућадим из огромне луле, која развија веома страшан мирис. Ту се не говори радо о рату. Мало се тиче например електричара А. Е. Г. или металургисте Нојкленашто Макензен командује на Дунаву или што крајинци имају у својим рукама команду над свима немачким трупама од Аргоне до Елфора.

Њега интересује једино, шта ће његова деца јести сутра и да ће његова жена не буде принуђена да под пљуском од кишне превешише шест часова пред хлебарницом или којом другом продајницијом животних намирница. Оно што га доводи до беса, то је што се његова жена после много часова чекања и уздалудног тражења враћа кући празних шака. Број гладних тако је велики, да нема робе за цео свет!

Зато с времена на време радник, гоњен глађу и раздражен плаче своје деце и супружнице своје жене силаши на улицу да би речју и делом протестовао

против цинизма оних, који су га извукли из његова благостија пре рата и увалили га у ту стражевиту беду. Своје уштећевине готвио је и нема их сад више. Високе цене артиклима испразниле су његове цепове и оголеле га сасвим.

Близу Александерплаца налази се један трговац са живином. Једно пиле стаје ту 6 марака, који су 12 марака. Рекорд односе две гуске, које стаје на једном нарочитом «почасном» месту, од којих свака стаје по 48 марака.

Пред овим фантастичним ценама сетих се речи једног индустрисалца у Келну: »Ми, који смо богати, можемо још јести што хоћемо. Новац нам допушта, да набавимо многе ствари. Али положај малих чиновника и радника је страшан је!«

У вароши су отворене месар-

нице са псећим месом, које се доноси из Саксонске, где је зату сврху подигнуто више кланица. Једна таква кланица основана је недавно и у Мелхаузу, у Алзасу.

Радници, који се још налазе у Берлину, већином су стари. Млади су отишли пре године дана, мало после француске офанзиве у Шампањи. Тада су све фабрике претресене и сви млађи, спо собији људи упућени на фронтове. Да би се попуниле празнине у фабрикама, прибегло се странцима. Намамљени су ласкавим и дажним обећањима многи Скандинавци и Холанђани и увучени у фабрике на рад. Али су се одмах разочарали. Цео тај свет ради за прускога краља, за смешне плате од 4 до 6 марака дневно.

Многи од ових странција, преварени у својим очекивањима тражили су се у исходу рата. Евентуалност могућега пораза као да не

су, да се врате натраг. Али, пријетише им пруском полицијом. Који пакосташе

Освећење српског гробља

Данас у 10 сати пре подне на свечан начин освећено је српско војничко гробље у Земуну и извршен помен изгинулим српским борцима. Служило је и овоме помену присуствовало око 20 српских свештеника међу којима су били и овд. руски војни свештеници. Ово што је овај тужан али свечани помен највише увеличало био је хор руских војника, који су побожно и складно одговарали за време овог чинодејствовања, а на крају помена дивно отпевали српску химну! Говорили су игуман Методије и Бора Ценић. Последњи је својим царљивим говором изазвао право јецање код свају пријутних. Овоме помену присуствовало је као Престолонаследник изасланик потпуковник г. Јуришић, велики број официра на челу са јенералом г. Гојковићем; доста енглеских, француских и руских официра; генерални консул г. Вангревић са особљем, Владини Комесари и окружни начелници који се свде налазе. Присуство огромног броја избеглица обогајала, као и школе избеглачког логора пријатна је појава.

Нарочито је лепо дирнуло кад су ученици-це избеглачког школе стпевали у кору оченаш, а после овога обишли гробље изгинулих јунака. На гробове погинулих положено је неколико зелених венаца. Јаци избеглачког школе положили су цвеће на српско гробље, а обвезници жељничке команде приложили су веома леп венац са српском тројбоком садирљивим написом: «Нема цвећа отаџбине наше Да окити свето гробље ваше!»

Криза у Грчкој

Грчка под контролом Савезника

Атина, 2. окт.

Између француских и грчких делегата постигнут је потпун споразум о начину спровођења Савезничких мера и Савезничке контроле. Забрањен је одлазак војницима и официрима са или без

оружја у Тесалију. Забрањено је свако транспортуване оружја, муниције и намерица у већим количинама за Тесалију. Ради тога се уводи контрола на свима становицама између Атине и Ларисе. Све ове мере ступиле су од јуче у живот.

Савезничка контрола над жељницама протеже се на линије Пиреја, Атина, Лизио Кладију, Демериди, Ларису и Екатарину. За шефа ове контроле назимован је француски капетан Масе.

Политички кругови атички живе у сталној запетости и узрјавањости. Очекује се грозићаво, да Савезници своје мере приведу крају. Француски и румунски посланик конферисали су јуче дуго сатинским послаником епољних послова г. Злокастосом. Овоме разговору придаје се велика важност. „Неон Асти“ пише, да је Ламбрисова влада примила предлог Калогеропулосов односно интервенције Грчке. Круже најразноврсније верзије, али се не зна ништа одређено. У круговима најлођеним Споразуму верује се, да ће по сазиву парламента од 31. маја 1915 у Солуну, Споразум признати званично Венизелисову владу и решити дефинитивно сва питања Грчке.

У старој Грчкој влада права економска криза. Владајући кругови јако су услед тога забринuti. Ламбрисова влада држала је синоћ седницу и решавала питање о набавци намерица, у којима влада велика оскудица.

Интервју румунског краља

Лондон, 2. октобра.

Дописник «Тајса» интервјујио је румунског краља који је дао следећа објашњења о држави Румуније.

«Румунија није издала централне сице него је хтела да оставари свој национални идеал. Једнодушна жеља свију Румуније је била да се наш живља у Аустро-Угарској ослободи од туђина. Са продолжењем рата, Румунија је разумела намеру централних сила. За њих мали народи треба да постоје у толико, у колико им они помажу да остваре своје индустријске и трговачке циљеве. Тај њихов напор да се успостави тероризам и неједнакост у принципу међународног права дирнуо је дубоко румунско јавно мишљење Румунија је очекивала

Ово је решење донето услед тога, што су кандидати одбили да иду за чиновнике у Србију, где има више од 800 неизполућених места.

Званични бугарски кругови мисле да ће их се, непримањем жена за чиновнике у Бугарској, приморати да иду у Србију.

трејезима.

Када сам напустио Берлин, да бих се кренуо за Минхен мој портфел био је олакшан за 156 80 марака. А провео сам само четири дана у Берлину, станујући у «Бристолу», где се готово никад ни хранио због његове невероватне скупоће. Па ипак, ниједан обед ме није стао мање од 12 до 15 марака. Обећаји су у свemu одговарали онима, које сам имао у Хамбургу.

Пре него што завршим овај свој чланак о берлинском животу нека ми је довуштено да речем још последњу реч.

Не треба из моје анкете извукти превремени закључак, да се Немачка већ налази на издисају и да је навек готова да се побуни. Војнички елемент још увек држи народ чврсто у скрипци. Док год народ у страху од ре-

згодан моменат када ће моћи да сигурношћу развити сву своју делатност, и да уз припомоћ малих савезника у које има потпуно поверење брани своја права.

Нико није у стању одстранити румунски народ од Француске, Енглеске и Русије.»

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Министри у Солуну.

Синоћ око 6 часова допутовали су у Солун: министар унутрашњих дела г. Јубомир Јовановић и министар војни, ћенерал г. Ђорђа Терзић.

Допутовали.

Са г. г. министрима допутовали су синоћ: г. Жика Лазаревић, окр. начелник, г. У. Јеремић потпуковник и г. Недеља потпуковник.

Мусимани у Кожани.

Мусимани у области Кожана који су се придруžili револуционарном покрету, представили су револуционарном шефу Илијаки Мухтаридису. Наредио им је да одреде по неколико људи из сваког села који ће почети правити путеве.

Рајхстаг акламује краља Константина

Јављају из Берна да је при отварању Рајхстага, посланик Барберман врло лепо говорио о држави краља Константина. Рајхстаг је френетично акламовао грчког краља.

Француски сумарен.

Један француски сумарен приспео је у пирејској пристаништву. Укотвио се близу адмиралске лађе „Преванс“.

Станица Шиматари заузета

Из Атине јављају, да је адмирал Даринг ди Фурн, извештен да ће мачијада упућена за Ларису, пролазити кроз Шиматари, наредио маринским официрима да заузму станицу те вароши.

Бугарске жене.

Из Софије јављају да је министар војни донео одлуку, да се, до свршетка рата, не примају жене као чиновници бугарских пошта и телеграфа.

Ово је решење донето услед тога, што су кандидати одбили да иду за чиновнике у Србију, где има више од 800 неизполућених места.

Званични бугарски кругови мисле да ће их се, непримањем жена за чиновнике у Бугарској, приморати да иду у Србију.

волнера или митраљеза не силази на улицу, док год радници из квартова Североистока и Истока не буду сигури у помоћ буржоазије, Берлинци ће и даље викати против глadi и гладовати у исто време, а у својим домовима не гдигти кајзера и противоставити против ратних недаћа.

У КОМБЛУ И ТИЕПВАЛУ

Ономад су Англо-Французи на фронту Соме освојили веома важна и утврђена села Комбл и Тиепвал, које су затекли готово свим у рушевијама. О томе прича у «Дејли Мелу». Бич Томас, ратни кореспондент:

«Немци су напустили Комбл, пре него што је град — тврђава био порушен. Улице се још виде и ако је највећи број кућа по-порушен. Подрума су још у од-

но поверење брани своја права. Нико није у стању одстранити румунски народ од Француске, Енглеске и Русије.»

Револуција се шири,

Из Атине јављају да се је становништво Лапсишта придружило револуционарном покрету.

Трећи корпус.

Трећи грчки корпус инсталација се у Лариси. Војни ће се суд такође установити у тој вароши.

Зашто се савезници боре.

Јављају из Лондона да се је при излазу са банкета, Конар Лав, овако изразио о циљу Савезника: «Ми се боримо за мир и за безбедност будућности. Ми не желимо да наши синови и браћа умиру узалуд.»

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Трст је угрожен

Париз, 2. октобра.

Према једној вести из Берна аустријске су власти испослале за Беч сву политичку архиву и друге ствари од вредности из Трста.

Немци разочарани

Женева, 2. октобра.

Немачки листови пишу да су дебатовања у рајхстагу проузроковала велико разочарање. »Хамбургер Нахрихтен« признаје да је јавно мишљење желело да чује владанске енергичне изјаве о спољној политици.

Шеф балтичке флоте

Петроград, 2. октобра.

Адмирал Номеани, назенован је за шефа руске балтичке флоте.

Српски званичан извештај

Солун, 2. октобра

1. октобра водиле се озбиљне борбе на целом фронту. Наше су трупе отвориле Бугаре из неколико ровова на левој обали од Црне реке и одбиле неколико непријатељских пропада.

улични стању и пуни муниције, коју ту Немци беху нагомилала. Наши војници нашли су у тим подрумима чак и цигаре и веома освежавајућа пива.

У подрумима замка у Тиепвалу запленили смо седичну збарају рајнских вина, још у запечаћеним флашама.

Од пре две године Тиепвал је бравила једна виртембершка бригада, која се најзад сасвим одмашила у њему. Они су најзад саградили у селу подруме, који су требали да буду такмича старијим шпанским подрумима у Арасу. Кад би гранате падале, Немци су силазили у ходнике и галерије, на које чак и најстрашије гранате од 420 чине улесак као да пада ситна киша по крововима.

У току борбе око Тиепвала, једна чета од 160 Немаца, заробљена побунила се против два ен-

ПОШТА

За Србију

— Јевгеније Гагић јавља Негосави у Рибарској Бањи да је здраво.

— Болић Петровић поручник јавља својим родитељима да је здрав а у исто време Матом, Тићом, Миланом и брат Стевом и Драгославом.

— Добривоје Матровић поручник јавља своме оцу Танасију Матровићу, свештенику у Нишу да су му синови здрави.

— Јубисав Стаменковић јавља својој жене Јубици у Краљеву да је здрав.

— Милутин Лазаревић јавља своме оцу Глагорију Лазаревићу у Тополи да је са осталима здраво.

— Радовица С. Михаиловић, рез. капетан бр. поште 96, извештава своју жену Катарину, учитељицу на Руднику да је здрав, да је прочитала њен оглас у 150 бр. Београд. Новина, да јој је послала 1300 круна, а нека се за новац још обрати Петру Ристићу, јер о Данилу водија рачуна.

— Зорки пок. Николе Милошевића, адвоката Шабац. Јави опу и мајки да сам жив и здрав тебе и децу поздравља Јова Милошевић.

— Панта Ђ. Јовановић, пита за своју жену Драгу и своје родитеље који живе у Скопљу, Саватијева 13. Одговор исти путем.

— Михаило П. Поробић шеф управе држ. монопола, извештава своју браћу и сроднике да се налази на дужности у Солуну — Пасаж Ломбардо 12. Загорка је у Гану, Бранамир у Лиону, обожај у школама у Француској, Војислав у Монгажи а Миодраг на посуђу. Сви су здрави. Поздравља све своје и моли их да му се ј

Оросди -- Бан

Централа:
Краља Ираклија бр. 5.

Препоручује:

Све врсте конфекционе робе.
Велики избор одела, шевишија и т. д.

Разноврсно кухинско влаго и порцеланско посуђе.

Све по ценама врло умереној и утврђеној.

Прима српски новац по дневном курсу.

Услуга брова и тачна.

ПАЖЊА СРПСКОЈ ВОЈСЦИ

У СОЛУНУ ЈЕ ЈЕДИНА ФРАНЦУСКА
ФИРМА ЧИЈЕ ЈЕ СЕДИШТЕ
У ПАРИЗУ, УЛИЦА
ЛАФАЈЕТ 126.

ОРОСДИ-БАН

ЦЕНТРАЛА:
Улица Краља Ираклија бр. 5.
ФИЛИЈАЛИ:
Улица Венизелос бр. 4 где се говори српски
улица Венизелос бр. 8,
и улица Игњатија број 14.

ПОСЕТИТЕ РАДЊУ „ОРОСДИ-БАН“

улица Венизелос бр. 8
Филијала:

Оросди -- Бан

Препоручује:

Свеје велико стовариште
најбољих вина и ликера.

Велики избор разних консерви, бисквита, чоколада, теста, сауна, масла и т. д.

Цене су врло умерене и утврђене.

Прима аоручбине и набавља све артикли.

Услуга брова и тачна.

улица Игњатија бр. 14
Филијала:

Оросди -- Бан

Позориште ВАРИЈЕТЕ

код Беле Куле

ЛОКАЛ ПРВОГ РЕДА

Свако вече велика представа
са новим програмом.

Велики успех г-ре Сузане Дартоа, славне акробатске играчице из париског Фоли Бержера.

Ускоро ће почети Роза Мирон редитаторка париског позоришта СКАЛА.

После представе велики кабарет уз суделовање целе трупе.

Кад се решите што да купите
посетите прво

ТИРИНГ

улица Венизелос број 5.

Највеће стовариште разних
артикала нарочито за војне по-
требе.Огроман избор одела од плат-
на панама, — униформе „каки“,
цишћа, камашна кожних и ву-
нених, пољских кревета, јасту-
ка инеуматичних.Мрежа противу комараца и
мува.Потпуна опрема: торбе за се-
ције, дечкове, путничке торбе и
куфери.Кожних кајишева, корбача, ту-
ристичких штапова.АПАРАТА за БРИЈАЊЕ
и све принадлежне делове.
Све врсте парфимерије.
и т. д. 31—90

РЕКС

Фабрика цигарета — Јану-
аки Протопапа

Рекс се зове нова марка цигарета горње фабрике. Зове се тако, јер је то вральца свих других марака својим одличним квалитетом и особитим укусом и финим мирисом.

Препоручујемо цигарете Рекс, Фос, Агви и Кирки, које се могу добити у свима продавницама дувана. 16—36

Најмодернији и најуреће-
нији завод за чишћење и
прање одела и рубља офи-
цирског, војничког и гра-
ђанскогЛеониде Паропотаћиса
ули. Франк 37. (до франц. болнице)
Ц. не су умерене.
Уверити се у радњи 14-15

Штампарија Аквароне

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА
„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА [НА ОРИЕНТУ] — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики	Дин. 1.—
Гиубек	0·80
Јаки	0·65
Афрос	0·50

35 —

Посетите и купујте у Солуну све намирнице у најстаријој и најпризнатијој радњи

Колонијално-деликатесне робе

В. МУСИО

ОСНОВАНА 1860. ГОД.

Улица Булгароктон бр. 6 у близини Централне Поште.

ОГРОМНО СТОВАРИШТЕ:

Свих врсти конзерви, Сардина, риба итд. Кондезованог млека.

Велики избор свих врста француских вина, ликера, ко-
њака, шампана итд.Из првих фабрика: бонбона, посласница, чоколада, бис-
квита, разна теста итд.

Најфинији вејтин, путер. Свеје „Аполо“ и „Фуршје“.

Сапуни и парфимерије прво квалитета.

Разне минералне воде. Боја за обућу итд.

ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ И УТВРЂЕНЕ

Сва је роба јевтинија но ма у којој другој радњи.

Продаје на велико и на ситно. 32—60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0·50, 0·75 лепта и 1 драхме

Продају се свуда

Главна продаја у филијалу „Атлас“ киоск „Бела Кула“

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

68—

Оросди -- Бан

Филијала:
улица Венизелос бр. 4.

Препоручује:

Свеје велико стовариште
најбољих вина и ликера.

Велики избор разних кон-
зерви, бисквита, чоколада, те-
ста, сауна, масла и т. д.

Цене су врло умерене и
утврђене.

Прима аоручбине и на-
бавља све артикли.

Услуга брова и тачна.

улица Игњатија бр. 14
Филијала:

Оросди -- Бан

СИНОВИ Г. А. ЕРЕРА И К° ЛТД.

СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Позамантерије, чарапе, бижутерије, мариша, чипака, пантлика
платна, мушема. Париских артикала, женске
конфекције, гвожђарије и т. д.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

ВЕЛИКО МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ

БАРУХА САЛТИЕЛА и С. СКАПЕ

Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.

Поверавајте ваше мењачке и банкарске послове, јер се
одликује својом солидном и кулантном радњом.Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном
курсу. 25—30

Српско Трговачко Друштво А. Д.

— СОЛУН —

Мисир Чарши бр. 3. (Спољу Централне Поште
у згради Хотел „Слободе“ — „Liberté“)Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.
Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију,
Швајцарску и све Савезничке државе.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно. 24—30 УПРАВА.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите само
цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

САЛОННИКА

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

Најбоље и најукусније цигарете и дуван свих врсти.

Награђена првом највећом наградом на изложби
у Филаделфији.

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА.

Нарочито „Миродатс“ и ДУВАН ЗА ЛУЛЕ. 76—80